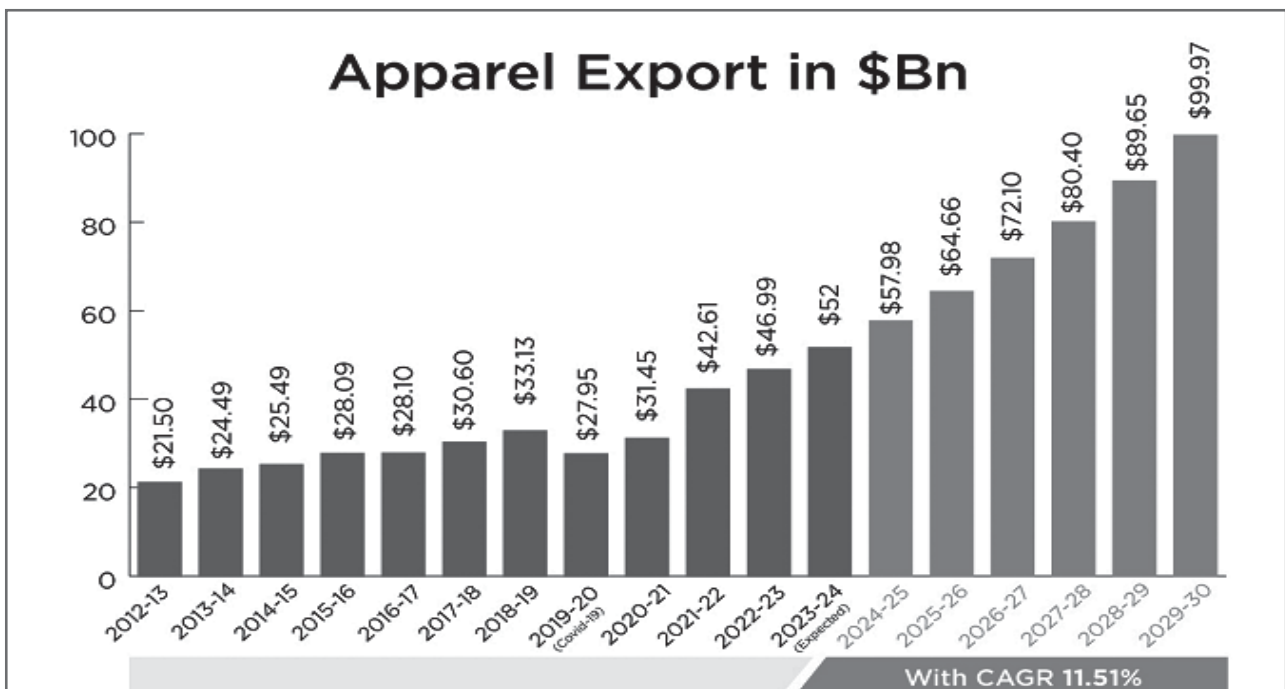

شکوفایی صادرات پوشاک بنگلادش

بنگلادشی ایفا می‌کنند در طول ۱۴ سال گذشته صادرات خود را ده برابر کرده‌اند و آن را از ۸۴۹ میلیون دلار به ۸/۳۷ میلیارد دلار رسانده‌اند. صادرات پوشاک به بازارهای جدید در طول هشت ماه از سال مالی جاری (ژوئیه تا فوریه) ۱۰/۸۳ درصد رشد داشته است.

متخصصان حوزه صنعت عقیده دارند که صادرات پوشاک تا پایان سال ۲۰۲۴ از ۵۰ میلیارد دلار تجاوز خواهد کرد.

روند صعودی بیش از ده درصدی در صادرات از سال ۱۹-۲۰۱۸ تا دوام داشته است. ارزش صادرات پوشاک آماده در سال ۱۸-۲۰۱۹، ۳۴/۱۳ میلیارد دلار بوده است. بخش پوشاک آماده بنگلادش در آن سال رشد ۱۱/۴۹ درصدی را تجربه کرده بود. با این حال صادرات پوشاک در سال مالی ۲۰-۲۰۱۹ به دلیل اثرات پاندمی کووید-۱۹ به ۲۷/۹۵ میلیارد دلار کاهش یافت اما مجدداً در سال مالی ۲۱-۲۰۲۰، ۳۱/۵ میلیارد دلار بیشتر شد و به ۳۱/۴۵ میلیارد دلار رسید. در این سال میزان رشد ۱۱/۴۹ درصد بوده است.

سفارشات خرید پوشاک بنگلادشی در بازارهای بین‌المللی در حال افزایش است. از ژوئیه تا مارس سال مالی ۲۴-۲۰۲۳ ارزش پوشاک آماده صادر شده از این کشور ۳۷/۲۰ میلیارد دلار بوده است. این میزان ۵/۵۳ درصد بیشتر از دوره مشابه سال قبل می‌باشد. صادرات پوشاک آماده در ماه ژانویه ۴/۹۷ میلیارد دلار بوده که بالاترین میزان صادرات در طول یک ماه است.

صادرات در ماه فوریه به ۴/۴۹ میلیارد دلار رسید که بالاترین مقدار آن در کل ماه‌های فوریه تاریخ می‌باشد. صادرات در ماه مارس نیز ۴/۳۴ میلیارد دلار بوده که ۱۱/۵۷ درصد بیشتر از دوره مشابه سال قبل است.

هرچند که ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا که مهم‌ترین مقاصد صادراتی بنگلادش هستند به دلیل تورم شاهد کاهش صادرات پوشاک بوده‌اند اما بنگلادش موفق شده است یک موقعیت ثابت را برای خود حفظ کند.

در حال حاضر صادرات به اتحادیه اروپا افزایش یافته و صادرات به بازار آمریکا نیز به روند مثبت خود بازگشته است. بازارهای جدید که نقش مهمی در صادرات پوشاک

نیروی کار ماهر در چین باعث افزایش هزینه تولید پوشاک در این کشور شده است. بنابراین سرمایه گذاران چینی به سرمایه گذاری در بخش نساجی و پوشاک بنگلادش علاقه نشان می دهند.

علی رغم چالش های ملی و بین المللی، پیشرفت در صنعتی شدن سبز همچنان ادامه دارد. تعداد کارخانجات سبز واقع در بنگلادش که دارای گواهی LEED هستند به ۲۱۴ کارخانه افزایش یافته است. ۲۱ کارخانه از ۲۳ کارخانه دارای گواهی LEED با بالاترین امتیاز در جهان در بنگلادش واقع شده است.

سرمایه گذاری و صادرات در بخش غیرپنبه ای نیز در حال افزایش است. در سال مالی ۲۰۲۱-۲۰۲۰ پنبه حدود ۷۴ درصد کل صادرات پوشاک را به خود اختصاص می داد که در سال مالی ۲۰۲۲-۲۰۲۱ به ۷۰ درصد کاهش یافت.

چنانچه گام های صحیح و به موقعی در این رابطه برداشته شود، چشم اندازهای بالقوه جدیدی در بخش صادرات پوشاک غیرپنبه ای هویدا خواهد شد.

ظرفیت ارزش افزوده برای صنعت نساجی و پوشاک در سطح داخلی افزایش یافته است؛ در نتیجه از یک طرف باعث افزایش انعطاف پذیری و قابلیت ارایه یک بسته کامل و جامع به خریداران و از طرف دیگر باعث پس انداز ارزی و افزایش اشتغال زایی شده است.

با این حال پس از تبدیل بنگلادش از یک کشور کمتر توسعه یافته به یک کشور در حال توسعه در سال ۲۰۲۶ تولید داخلی نیز دچار یک دگرگونی مضاعف خواهد شد. در نتیجه برای دریافت مزایای مربوط به GSP Plus یا نظام عمومی ترجیحات مشروط اتحادیه اروپا باید تولید پارچه ها و دوخت در داخل کشور انجام شود. به همین دلیل است که هنوز سرمایه گذاری زیادی در بخش نساجی کشور باید صورت گیرد. علاوه بر آن نرخ بهره دورقمی حال حاضر در کنار افزایش ناگهانی قیمت گاز و سوخت و همچنین بحران دلار مانع از تولید در کشور می شود. نرخ بهره وام ها در بخش صنعتی از ۸ به ۱۳/۱۱ درصد افزایش یافته است.

بهره بخش بازرگانی و واردات تا ژوئن گذشته ۹ درصد بوده و در حال حاضر به ۱۳/۱۱ درصد افزایش یافته است. در بخش صادرات نیز وام های ارزی با نرخ بهره ۲ درصد اعطا می شد که در حال حاضر به ۴/۵ درصد رسیده است.

همچنین در این بخش با مشکل کمبود نیروی کار مواجه هستیم که با آموزش در حین کار و آموزش جامع در رابطه با جدیدترین نوآوری ها قابل برطرف شدن است. بنابراین رشد پوشاک بنگلادش باید بر روی همان مسیر بیشتر از ده درصد در سال حفظ شود. حل سریع مشکلات و چالش های موجود می توان تضمین کننده این رشد باشد. همان طور که در بالا اشاره شد هدف رسیدن به صادرات صد میلیارد دلاری تا سال ۲۰۳۰ می باشد.

مرجع:

Arif Uz Zaman, "Export is booming, new investment in coming- What more to do to achieve \$100bn export target", Textile Today, May 2024

تهیه و تنظیم: آزاده موحد

Investments	Challenges
» 264 factories received new investment in 2023	» Double transformation production after LDC in 2026
» 330 factories received new investment in 2022	» Need a lot of investment in the textile sector
» 603 factories have taken temporary membership in between 2018 to 2023	» Gas and fuel price hike
» On an average of 94 factories received permanent membership per year	» Dollar Crisis
» 316 new factories in 2022 & 2023	» Double Digit Interest Rate
	» Lack of skilled manpower

با این حال در سال مالی ۲۰۲۰-۲۰۱۹ صادرات پوشاک به دلیل تاثیرات ناشی از پاندمی به ۲۷/۹۵ درصد کاهش پیدا کرد اما مجدداً در سال مالی ۲۰۲۰-۲۱ با ۳/۵ میلیارد دلار افزایش به ۳۱/۴۵ میلیارد دلار رسید.

صادرات پوشاک در سال مالی ۲۰۲۱-۲۰۲۰ رشد چشمگیر ۳۵/۴۸ درصدی را تجربه کرد و به ۴۲/۶۱ میلیارد دلار رسید. در سال مالی بعدی یعنی ۲۰۲۲-۲۳ صادرات پوشاک ۱۰/۲۷ درصد افزایش داشت و به ۴۶/۹۹ میلیارد دلار رسید. چنانچه این روند رشد بیش از ده درصدی در سال تداوم داشته باشد، احتمال رسیدن به درآمد صادراتی نزدیک به صد میلیارد دلاری تا سال ۲۰۳۰ وجود دارد.

در سال های پیشین صادرات پوشاک بنگلادش به این ترتیب بوده است: ۲۱/۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳-۱۴، ۲۴/۴۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳-۱۴، ۲۵/۴۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴-۱۵، ۲۸/۰۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵-۱۶، ۲۸/۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶-۱۷ و ۳۰/۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷-۱۸. بنگلادش علی رغم وجود مشکلات و سختی های متعدد نظیر پاندمی کووید-۱۹، جنگ بین روسیه و اوکراین، افزایش ناگهانی قیمت سوخت و اخلاف در تامین آن و بحران دریای سرخ همچنان به سرمایه گذاری در بخش پوشاک ادامه می دهد. به گفته انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک کشفاف بنگلادش، در سال ۲۰۲۳ سرمایه گذاری های جدیدی بر روی ۲۶۴ کارخانه صورت گرفته است. این رقم در سال ۲۰۲۲، ۳۳۰ کارخانه بوده است. داده ها نشان می دهد که در دو سال اخیر سرمایه گذاری های جدیدی بر روی ۵۰۴ کارخانه در کشور انجام شده است.

بر اساس داده های به دست آمده از انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش، ۶۰۳ کارخانه در کشور عضویت موقت این سازمان را برای مدت شش سال از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳ دریافت کرده اند. از این تعداد ۵۶۵ کارخانه که به طور میانگین یعنی ۹۴ کارخانه در سال عضویت دائمی دریافت کرده اند.

در میانه چشم انداز روشنی که برای صادرات پوشاک بنگلادش وجود دارد، کمبود